

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci

žalobce: **M. B.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2018, č. j. JMK 141821/2018, sp. zn. S-JMK 137543/2018/OD/Př

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou žalobce napadal rozhodnutí žalovaného vydané dne 8. 10. 2018, pod č. j. JMK 141821/2018, sp. zn. S-JMK 137543/2018/OD/Př, kdy žalovaný rozhodl tak, že zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností ze dne 27. 5. 2018, č. j. ODSČ-62091/17-59. K jednotlivým žalobním námitkám žalobce uvedl následující:

I. Sankce

Žalobce je názoru, že správní orgán provedl nesprávnou úvahu o výši sankce, nezohlednil totiž žádné polehčující okolnosti a zároveň opomenul zvážit institut mimořádného snížení sankce pokuty, nebo upuštění od sankce. Správní orgán zcela opomenul zohlednit následek protiprávního jednání jako zásadní polehčující okolnost. Míra společenské nebezpečnosti protiprávního jednání je přitom dána zejména následkem. Přestupek, který následek nemá, jen stěží ohrožuje zájem společnosti. Je pravdou, že v případě projednávaného přestupku postačí k odpovědnosti následek ohrožovací, tedy potencionální možnost ohrožení zákonem chráněného zájmu. Nicméně je vždy nutné rozlišit, a tato skutečnost musí najít svůj odraz v úvaze o výši sankce, zda došlo k porušení zákonem chráněného zájmu, nebo jen k jednání formálně protiprávnímu, které zákonem chráněnému zájmu nijak nevadí.

Žalobce je viněn z toho, že jím provozované vozidlo zastavilo po dobu 1 minuty na chodníku. Jakkoliv je takové jednání nežádoucí, správní orgán zjistil délku jeho trvání (viz výrok rozhodnutí) v délce 1 minuty. Žalobce konstatuje, že ve skutečnosti vozidlo stálo na chodníku přibližně 4 minuty, neboť z vozidla byla vykládána pračka, že se jednalo o zastavení, tedy uvedení vozidla do klidu za účelem vyložení nákladu nikoliv stání. Tyto skutečnosti měl přitom správní orgán za zjištěné; jsou konstatovány ve výroku rozhodnutí. Nedošlo tedy k situaci, že by fakticky někdo nemohl po chodníku projít nebo že by ten, kdo je oprávněn chodník užívat, jej pro protiprávní jednání žalobce nemohl užívat. Dle žalobce jde o zásadní polehčující okolnost. Správní orgán tedy měl jako polehčující okolnost hodnotit, že vozidlo 1) na chodníku pouze zastavilo, nikoliv stálo; 2) a to po velmi krátkou dobu, dle výroku rozhodnutí jen minutu a 3) že nebylo zjištěno, že by kdokoliv byl tímto jednáním ohrožen.

Dále správní orgán vůbec nepřihlédl k tomu, že žalobce nebyl za obdobné protiprávní jednání v minulosti trestán.

Dále pak vůbec správní orgán nepřihlédl k tomu, že v době, kdy vypravoval rozhodnutí, kterým řízení končí, uplynulo od protiprávního jednání více než 3 roky. Správní orgán měl zejména tuto skutečnost zohlednit.

Dle názoru žalobce tato skutečnost naplňovala důvody jak pro mimořádné snížení výměry pokuty dle § 44 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, tak upuštění od uložení správního trestu dle § 43 odst. 2 zákona o přestupcích. Byl totiž naplněn předpoklad, že již samotné projednání věci postačí k nápravě pachatele. To je zřejmé z faktu, že správní orgán nezačal proti žalobci žádné další řízení, a to v období 3 let. Pokud pachatel spáchá bagatelní delikt, a po tři léta nespáchá jiný, pak lze považovat za prokázané, že zahájení řízení vedlo k jeho nápravě, tedy tím spíše je naplněn předpoklad, že by k nápravě mohlo vést.

Z uvedeného důvodu žalobce zastává názor, že rozhodnutí je nezákonné. Je-li řízení vedeno po více než tři roky, musí tato skutečnost najít odraz v rozhodnutí.

2. Nezákonná výše určené částky

Výzvou k úhradě určené částky byl žalobce vyzván k úhradě částky ve výši 700 Kč. Žalobce zastává názor, že tato výše určené částky neodpovídá výši blokové pokuty, která je za obdobné protiprávní jednání ukládána. Z toho důvodu je nezákonná a na věc tedy nelze hledět tak, že byla naplněna podmínka (řádné) výzvy k úhradě určené částky dle § 125h odst. 1 silničního zákona.

3. Omezení na způsobu platby určené částky

Žalobce je přesvědčen, že jej správní orgán omezil na způsobu úhrady určené částky. Správní orgán totiž žalobci určil, že určenou částku smí uhradit toliko převodem na účet.

4. Rozpor mezi popisem skutku a jeho kvalifikací

Žalobce namítá, že výrok (I) správního rozhodnutí je rozporný, neboť popis skutku není ve vzájemné kohezi s jeho právní kvalifikací. Správní orgán tedy jednání nesprávně právně kvalifikoval. Dle výroku rozhodnutí mělo jednání spočívat v „neoprávněném zastavení“, čímž byla porušena povinnost dle § 53 odst. 2 silničního zákona. Dle tohoto zákonného ustanovení, *Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.*

Řidič vozidla se tedy měl dopustit jednání spočívajícího v neoprávněném zastavení. Porušit povinnost dle § 53 odst. 2 silničního zákona však lze pouze jednáním spočívajícím v neoprávněném užití chodníku. Z popisu protiprávního jednání se však nepodává, že by žalobce neoprávněně užil chodník. Žalobce nebyl uznán vinným za neoprávněné užití chodníku, ale za neoprávněné zastavení; zákon přitom výslovně stanoví, kde se nesmí zastavit (§ 27 silničního zákona).

Neoprávněného zastavení se naopak nelze dopustit na chodníku, ale pouze na tělese vozovky.

Pokud tedy jednání žalobce spočívalo v neoprávněném zastavení, muselo se jednat o porušení § 27 silničního zákona [případně § 4 písm. c) silničního zákona v návaznosti na určitou dopravní značku]. Pokud naopak jednání žalobce bylo v rozporu s § 53 odst. 2 silničního zákona, nemohlo se jednat o neoprávněné zastavení, ale o neoprávněné užití chodníku.

Výrok rozhodnutí připouští obě interpretace. Je proto nesrozumitelný, nejasný a vnitřně rozporný. Buď správní orgán zvolil nesprávnou právní kvalifikaci, nebo nesprávně vymezil skutek popisem.

Ostatně, v takovém případě není možné skutek projednat jako správní delikt (či přestupek) provozovatele vozidla. Jako přestupek provozovatele vozidla lze totiž projednat pouze přestupek, spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání [§ 125f odst. 2 písm. a) silničního zákona], nikoliv spočívající v neoprávněném užití chodníku. Nebyly tedy splněny ani podmínky odpovědnosti žalobce za spáchaný přestupek.

Není pravdou, že by žalobce „neoprávněně zastavil“. Žalobce neoprávněně užil chodníku. Neoprávněné zastavení je jen takové zastavení, které právní předpis zakazuje, tedy musí spočívat v porušení § 27 silničního zákona. Správní orgán nesprávně vymezil jednání žalobce – to nespočívalo v neoprávněném zastavení, ale v neoprávněném užití chodníku. To pak mělo důsledek též na projednatelnosti věci jako správního deliktu provozovatele vozidla.

5. Není odložení věci

Žalobce zastává názor, že nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

Dle § 125f odst. 4 silničního zákona, ve znění účinném do 30. 6. 2017, Obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odst. 1 projednání, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

Z citovaného ustanovení právního předpisu se tedy podává, že musí být alternativně splněna jedna ze dvou podmínek k tomu, aby mohlo být řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vůbec zahájeno.

Podmínka b) přitom naplněna nebyla a ani být nemohla – správní orgán totiž žádné řízení o přestupku ani nezahajoval, a tedy nemohlo být ani zastaveno. Podmínka a) také nebyla splněna. Správní orgán totiž věc neodložil, ve spise není založeno žádné usnesení, ani jiný záznam o odložení věci.

To je přitom obligatorním podkladem pro vedení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jak dovodil Krajský soud v ústí nad Labem v rozsudku ze dne 16. 1. 2018, č. j. 15 A 129/2015-27. I kdyby takové usnesení existovalo, bylo by protiprávní, že žalobce nebyl vyrozuměn o tom, že by správní orgán usnesením věc přestupku odložil.

Dle § 66 odst. 4 (starého) zákona o přestupcích, *O odložení věci podle odst. 1 až 3 se vydá usnesení, které se pouze poznamená do spisu. O odložení věci se vyrozumí osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, jsou-li správnímu orgánu známy; správní orgán tyto osoby nevyrozumí, pokud by to bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady.*

Odložil-li správní orgán věc přestupku, byl o tom povinen vyrozumět osoby dotčené jednáním osoby podezřelé. Žalobce byl nepochybně dotčen jednáním osoby podezřelé (řidiče vozidla), když žalobci je dáváno za vinu, že nezajistil, aby tato podezřelá osoba dodržovala právní předpisy. Pokud by se podezřelá osoba (řidič vozidla) nedopustila svého jednání, pak by nebyl trestán ani žalobce.

Správní orgán tedy měl povinnost žalobce vyrozumět o tom, že věc přestupku odložil (pokud by věc vskutku odložil).

Dle názoru žalobce se nepochybně jedná o vadu řízení; je však nutné posoudit, zda mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, tj. zda dosahovala intenzity předvídané ustanovením § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.

Dle tohoto zákonného ustanovení soud zruší rozhodnutí pro vadu řízení, pokud tato *mohla* mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Právní předpis tedy nevyžaduje, aby bylo postaveno najisto, že vytýkaná vada *měla* vliv na zákonnost rozhodnutí, postačí, že jej (potencionálně) mít *mohla*.

Dle názoru žalobce tato vada mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Proti odložení věci se totiž ten, kdo má na věci právní zájem, může domáhat ochrany zásahovou žalobou. Nemusí se přitom jednat ani o poškozeného.

Pokud by žalobce věděl, že správní orgán odložil věc přestupku, využil by – v souladu s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod – svého práva na soudní ochranu proti usnesení o odložení věci, které ho krátilo na svých právech, neboť tím přešla odpovědnost za protiprávní jednání, na základě § 10 odst. 3 silničního zákona, právě na žalobce.

Momentem, kdy správní orgán zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla proti žalobci, naopak tohoto práva žalobce pozbyl, neboť *Je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích (§ 125g odst. 1 silničního zákona).*

Jediným způsobem, kterak by mohla být zachována práva žalobce, by tedy byl případ, kdy by správní orgán vyrozuměl žalobce o odložení věci přestupku, aby žalobce mohl využít soudní ochrany a proti tomuto závěru se bránit. Proto byl žalobce krácen na svých právech, nebyli-li o odložení věci přestupku vyrozuměni.

Přestupek tedy nebyl odložen, a už vůbec ne v souladu s právními předpisy a nelze tedy činit závěr, že byla splněna podmínka pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

6. Absence formy zavinění ve výroku rozhodnutí

Žalobce zastává názor, že výrok správního rozhodnutí je nezákonný pro absenci konstatování formy zavinění.

Dle § 77 „starého“ zákona o přestupcích (č. 200/1990 Sb.), *Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).*

Dle § 93 odst. 1 písm. d) „nového“ zákona o přestupcích (č. 250/2016 Sb.), *Ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou.*

Z uvedeného se podává, že ve výroku rozhodnutí, ať již bylo řízení vedeno dle „starého“ či „nového“ zákona o přestupcích, musí být obsažena forma zavinění.

Forma zavinění však ve výroku rozhodnutí absentuje. Je tedy zjevné, že výrok rozhodnutí neodpovídá zákonným požadavkům na výrok správního rozhodnutí. Z výroku rozhodnutí vůbec nelze zjistit, zda vůbec žalobce jednal zaviněně, přičemž lze připustit, že mohl jednat i nezaviněně. Taková informace však musí být ve výroku rozhodnutí obsažena, neboť tak stanoví zákon.

Doplnil, že si je vědom skutečnosti, že pro odpovědnost za správní delikt není zavinění vyžadováno. Stejně tak mohou existovat přestupky, které je možné spáchat pouze úmyslně, nebo naopak pouze z nedbalosti. To však nic nemění na tom, že správní orgán je povinen formu zavinění ve výroku rozhodnutí vymezit. V daném případě mělo být zavinění vymezeno tak, že byl přestupek spáchán nezaviněně.

7. Neexistence „správního deliktu (nyní přestupku dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinného ode dne 1. 7. 2017)“

Žalobce zastává názor, že rozhodnutí, kterým byl uznán vinným ze spáchání „správního deliktu“ (nyní přestupku dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), nemůže obstát, neboť takový typ protiprávního jednání neexistuje.

Přestupek a správní delikt představuje odlišné protiprávní chování, představuje dva rozdílné delikty v širším (či teoretickém) slova smyslu.

Je pravdou, že novelou silničního zákona ode dne 1. 7. 2017 došlo k – z pohledu textu skutkové podstaty – jen menší úpravě, nicméně tato úprava byla závažná. Podstatné totiž je, že byť skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla je formulována podobně, jako skutková podstata přestupku provozovatele vozidla, jde o dva odlišné typy deliktů, které s sebou nesou zcela odlišné doktríny, a to jak z pohledu hmotněprávního, tak z pohledu procesněprávního.

Zatímco správní delikt provozovatele vozidla se řídí (a je definován) pouze silničním zákonem, s praktickým vyloučením aplikace zákona o přestupcích, přestupek provozovatele vozidla se řídí zákonem o přestupcích. Uvedené rozdíly nemají dopady jen do procesních práv (povinnost k nařízení ústního jednání, promlčecí lhůty), ale i do práv hmotných (preklusivní doby, mimořádné snížení sankce, upuštění od sankce, definice přestupku, zavinění).

Z toho důvodu je nutné najisto postavit, zda je subjekt trestán za „správní delikt provozovatele vozidla“, nebo za „přestupek provozovatele vozidla“. Vydané rozhodnutí,

ze kterého tato skutečnost není zřejmá, proto nemůže obstát. Nelze akceptovat, aby si adresát rozhodnutí sám vyhodnotil, zda byl uznán vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla, nebo z přestupku provozovatele vozidla, když se tato skutečnost z výroku rozhodnutí nepodává.

8. Nedostatečná identifikace porušení právní povinnosti (pouze odkaz na § 10 bez uvedení odstavce)

Žalobce namítá, že výrok správního rozhodnutí není srozumitelný, neboť neobsahuje konkrétní ustanovení právního předpisu, které mělo být porušeno. Porušení bylo správním orgánem I. stupně konstatováno toliko jako odkaz na § 10 silničního zákona, avšak toto ustanovení je rozděleno do pěti odstavců, tedy bez bližšího určení je takováto specifikace porušeného právního ustanovení dle názoru žalobce nedostatečná. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu doslovně stanovuje, že „Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“

K podpoře svého tvrzení žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 58/2014-31, kde krajský soud posuzoval právě náležitosti výroku rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že „Skutečnost, že výrok rozhodnutí takto rozčleněn nebyl, by sama o sobě nemusela být takovou vadou způsobující nesrozumitelnost rozhodnutí, pokud by jednotlivé části popisu skutku bylo možné přiřadit ke konkrétním ustanovením, která byla tím kterým jednáním porušena a ke konkrétním skutkovým podstatám jednotlivých přestupků. V daném případě však popis skutku s výčtem porušených zákonných ustanovení a s výčtem skutkových podstat přestupků nekoresponduje.“

Nutno dodat, že krajský soud posuzoval výrok rozhodnutí, který byl složen z vícero dílčích výroků (žalobce byl uznán vinným ze spáchání více přestupků ve společném řízení), avšak jeho závěr, dle kterého je nutné, aby „jednotlivé části popisu skutku bylo možné přiřadit ke konkrétním ustanovením, která byla tím kterým jednáním porušena, a ke konkrétním skutkovým podstatám jednotlivých přestupků“. V posuzované věci však nemůže být o „konkrétním ustanovením, které bylo jednáním porušeno“, ani řeč, když ve výroku rozhodnutí byl toliko odkaz na porušení „§ 10 silničního zákona“, který obsahuje s jistotou více, než deset právních norem.

V témže rozsudku krajský soud dále konstatuje, že i v případě, kdy porušené ustanovení zákona obsahuje více právních norem, je nutné též přesně vymezit, kterou z těchto právních norem žalobce svým jednáním porušil, citace: „Z popisu skutku, ani z právní kvalifikace porušení povinnosti nelze dovodit, kterou z povinností stanovených v ust. § 4 písm. a) zákona o silničním provozu měl žalobce porušit, ačkoliv toto ustanovení upravuje celou řadu povinností účastníků provozu na pozemních komunikacích“.

A minori ad maius pak musí být tím spíše vymezeno konkrétní ustanovení zákona, ve kterém je porušena právní norma obsažena. Zásadně tedy nemůže postačit odkaz na paragraf, dělí-li se tento do pěti odstavců a některé z odstavců jsou dále členěny až na čtyři písmena.

Ke shodnému závěru lze dospět též na základě studia judikatury Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 21. 4. 2016, č. j. 9 As 263/2015-34 dospěl k závěru, že porušil-li přestupce právní povinnosti stanovené právní normou s blanketní dispozicí, je nutno ve výroku rozhodnutí odkázat též na ustanovení právního předpisu, ve kterém je obsažena právní norma, na kterou primárně porušená norma odkazuje: „Ve výroku prvostupňového rozhodnutí bylo tedy konstatováno, že žalobce porušil § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, který řidiči ukládá povinnost užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Která konkrétní ustanovení zvláštních předpisů žalobce porušil, však ve výroku rozhodnutí uvedeno není. Soud se ztotožnil s názorem krajského soudu, že takový postup možný není.“

Pokud tedy v případě, že porušená právní norma má blanketní dispozici, musí výrok rozhodnutí obsahovat též odkaz na právní ustanovení, kterým byla tato blanketní právní norma porušena, pak tím spíše musí výrok rozhodnutí odkazovat odkaz na ustanovení zákona v případě primárně porušené právní normy. Ten však v posuzovaném případě zcela absentoval.

Ke shodnému závěru lze dospět již ze zákonných náležitostí výroku rozhodnutí. Dle § 68 odst. 2 správního řádu, *Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, označení účastníků podle § 27 odst. 1...*

Označení porušené právní povinnosti konkrétním odkazem je přitom možné subsumovat právě pod pojem „právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno“. Správní orgány této povinnosti nedostály, proto žalobce zastává názor, že výrok rozhodnutí není srozumitelný.

9. Zavínění

Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod platí: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“

Podle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“) platí: *„Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější“.* Tento zákon nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017.

Podle § 15 odst. 1 přestupkového zákona pak platí: *„K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavínění. Postačí zavínění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavínění.“*

Žalobce z výše uvedeného dovozuje, že znakem přestupku (tehdy správního deliktu) fyzické osoby nepodnikající podle § 125f silničního zákona bylo v období od 1. 7. 2017 do

13. 7. 2017 podle § 15 odst. 1 přestupkového zákona též zavinění. Teprve dne 13. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 183/2017 Sb., kterým bylo zavinění jakožto znak tohoto přestupku odstraněno.

Žalobce s ohledem na zásadu retroaktivity *in mitius* dovozuje, že tuto úpravu, která omezila odpovědnost nepodnikající fyzické osoby z objektivní na subjektivní, je nutné aplikovat nejen na správní delikty, které byly spáchány v období účinnosti této úpravy (tedy od 1. do 13. července 2017), ale též na správní delikty, které byly spáchány dříve, jelikož se jedná o úpravu pro obviněného prospěšnou, neboť velmi zásadně omezuje jeho odpovědnost. Retroaktivitu *in mitius* je přitom povinen respektovat také soud, ačkoliv ke změně došlo po právní moci napadených rozhodnutí.

K takovému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46: „Rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“

K odstranění zavinění ze skutkové podstaty daného přestupku tedy došlo zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, které nabylo platnosti dne 28. 6. 2017.

Je pak sice pravdou, že v čl. CCLVII tohoto zákona je uvedeno: „*Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2017.*“ Takové určení účinnosti právního předpisu je však v rozporu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv: „*Pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.*“

Z uvedeného ustanovení lze dovodit, že pokud je vydán zákon s účinností stanovenou v rozporu s předepsanými pravidly, nabude zákon účinnosti podle obecné úpravy, a tedy 15. dnem od vyhlášení zákona.

K nezákonnému určení účinnosti zákona tedy nelze přihlížet a je nutné dovodit, že účinnosti mohl tento zákon nabýt nejdříve 15. den po jeho vyhlášení, tj. 13. 7. 2017, protože pokud byla příslušná částka Sbírky zákonů rozeslána teprve dne 28. 6. 2017, nemohl zákon č. 183/2017 Sb. nabýt účinnosti ke dni 1. 7. 2017, jelikož by ze zákonné legisvakační 15-ti denní lhůty uplynuly pouze 2 dny.

Zákon sice připouští výjimku, ale pouze v případě, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, nicméně nic takového nebylo zákonodárcem tvrzeno nebo snad prokázáno, a nelze proto tuto výjimku aplikovat.

Ke stejnému závěru je možné dojít na základě studia Legislativních pravidel vlády, čl. 9/4: Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, aby zákon nabyl účinnosti dnem jeho vyhlášení, uvedou se důvody, které k tomu vedou, v odůvodnění ustanovení o nabytí účinnosti zákona.

V předmětném zákoně však žádné odůvodnění zkrácené legisvakační lhůty nebyly.

Žalobce proto požaduje, aby byla napadená rozhodnutí zrušena, a aby bylo provedeno nové řízení, v rámci kterého bude jeho odpovědnost posuzována s ohledem na to, že znakem skutkové podstaty je též zavinění. Žalobce totiž současně odmítá, že by údajný správní delikt zavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení silničního zákona jeho vozidlem předešel (osobu, které vozidlo přenechával, poučil o nutnosti dodržovat pravidla provozu a vyžádal si od ní slib, že tyto bude respektovat), nicméně bezvýjimečné plnění povinnosti dle § 10 odst. 3 silničního zákona je fakticky nemožné, a žalobce údajnému porušení zákona nijak zabránit nemohl, a nejednal tedy ani v nedbalosti vědomé, neboť porušení pravidel provozu nemohl nijak rozumně zabránit, a přitom mohl legitimně očekávat, že osoba, které vozidlo přenechal, svůj slib dodrží.

10. Prekluse – jeden rok mezi rozhodnutím I. stupně a rozhodnutím o odvolání

Žalobce pak zastává názor, že vydané rozhodnutí je nezákonné, neboť odpovědnost za spáchaný správní delikt zanikla.

Dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový zákon o přestupcích“), *Na přestupky a dosavadní jiné správní delikty s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jak ona přestupky podle tohoto zákona.*

Z tohoto důvodu bylo nutné subsidiárně vycházet z nového zákona o přestupcích a užít na projednávanou věc jeho ustanovení.

Dle § 29 písm. a) nového zákona o přestupcích, *Odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.*

Dle § 30 písm. a) nového zákona o přestupcích, *Promlčecí doba činí 1 rok.*

Dle § 31 odst. 1 nového zákona o přestupcích, *Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal.*

Dle § 32 odst. 2 nového zákona o přestupcích se *Promlčecí doba přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku, b) vydáním rozhodnutí o přestupku, c) vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání.* V takovém případě počíná plynout promlčecí doba nová (§ 32 odst. 2 nového zákona o přestupcích).

Skutek byl spáchán dne 14. 9. 2015. Řízení tak bylo možné zahájit ve lhůtě 1 roku. Posledním dnem, kdy bylo možné řízení zahájit, tak bylo 14. 9. 2016. Řízení však bylo zahájeno později.

Ostatně, i dle absolutní, hmotněprávních, preklusivní doby, stanovené novým zákonem o přestupcích (3 léta), zanikla odpovědnost za přestupek dne 15. 9. 2018.

Dle přechodných ustanovení nového zákona o přestupcích, vyjádřených v § 112 odst. 1 nového zákona o přestupcích, *Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*

Dle nového zákona o přestupcích došlo k zániku odpovědnosti za spáchaný přestupek s ohledem na nutnost aplikace preklusivní doby v něm vyjádřené. Jde tedy nepochybně o pro pachatele příznivější situaci.

Dle § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích, *Ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupků nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužije. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiné správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem účinnosti tohoto zákona.*

Citované ustanovení zákona tedy do jisté míry vyvrací argumentaci žalobce. Dle názoru žalobce však není možné z přechodných ustanovení vycházet, neboť právní norma obsažená v § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích je protiústavní.

Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, *Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*

Právě proto, že ust. § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích se vztahuje k posouzení trestnosti protiprávního jednání, je nutno na takové ustanovení právního předpisu hledět jako na protiústavní, neboť stanoví-li právní norma ústavního zákona, že trestnost činu se posuzuje dle pozdějšího zákona, je-li pro pachatele příznivější, není možné vyloučit toto pravidlo „pouhým“ zákonem (tj. podústavním předpisem). Žalobce odkazuje na převzatou argumentaci k protiústavnosti ust. § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích, kterou z důvodu zachování přehlednosti žaloby přikládá k žalobě jako přílohu, žádá však soud, aby na tuto hleděl jako na žalobní argumentaci.

Druhým důvodem, pro který je dle názoru žalobce nutné vycházet z prekluzivních lhůt stanovených § 30 nového zákona o přestupcích je, že jednání žalobce bylo dříve kvalifikováno jako správní delikt provozovatele vozidla. Na správní delikt provozovatele vozidla se vztahovala úprava prekluzivních lhůt dle § 125e odst. 3 silničního zákona, toho času účinného.

V průběhu řízení však nabyla účinnosti novela silničního zákona č. 183/2017 Sb., kterou byla zavedena skutková podstata přestupku provozovatele vozidla, postihující identické protiprávní jednání. Na přestupek provozovatele vozidla se vztahuje úprava preklusivních lhůt dle § 30 nového zákona o přestupcích.

Existují tedy dvě odlišné skutkové podstaty – skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a skutková podstata přestupku provozovatele vozidla. Každá z těchto skutkových podstat disponuje vlastní úpravou preklusivních lhůt, přičemž pro žalobce, jakožto pachatele je příznivější, aby byl postižen za přestupek provozovatele vozidla, neboť preklusivní lhůty, které se na tento váží, jsou pro něj příznivější.

Právě z toho důvodu nelze zvažovat preklusivní lhůty správního deliktu provozovatele vozidla, neboť žalobce měl být postižen za odlišnou skutkovou podstatu, a sice skutkovou podstatu přestupku provozovatele vozidla, na něž se vztahuje úprava preklusivních lhůt dle § 30 nového zákona o přestupcích. Žalobce měl přitom právo, v souladu s § 112 odst. 1 nového zákona o přestupcích, být potrestán za takový přestupek (delikt), který je pro něj příznivější. S ohledem na skutečnost, že bylo-li by jednání žalobce kvalifikováno jako „přestupek provozovatele vozidla“, byla by věc nepochybně promlčena, jednalo se o pro žalobce příznivější skutkovou podstatu. Žalobce tedy měl být potrestán za „přestupek provozovatele vozidla“, na který jsou aplikovány preklusivní lhůty dle § 30 nového zákona o přestupcích, a tedy odpovědnost žalobce zanikla.

Třetím důvodem je, že silniční zákon nestanovil žádnou lhůtu k projednání věci. Silniční zákon stanovil dvouletou subjektivní lhůtu k zahájení řízení a čtyřletou objektivní lhůtu k zahájení řízení.

Proto žalobce zastává názor, že na věc bylo nutné aplikovat ustanovení o preklusi dle nového zákona o přestupcích a hledět na skutek jako na promlčený ke dni 15. 9. 2016, nejpozději však 15. 9. 2018. Ostatně, správní orgán měl, s ohledem na skutečnost, že ke dni rozhodování žalovaného nadále neexistovala v platném právním řádu skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla, na posuzované protiprávní jednání hledět jako na přestupek provozovatele vozidla, a vycházet proto z úpravy preklusivních dob dle nového zákona o přestupcích. Ustanovení § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích by pak ani nebylo relevantní posuzovat, neboť by správní orgán neposuzoval správní delikt provozovatele vozidla, jeho preklusivní lhůty byly upraveny v silničním zákoně, ale přestupek provozovatele vozidla, tj. jiný typ deliktu, jehož preklusivní lhůty jsou upraveny v novém zákoně o přestupcích.

Na věc pak lze nahlížet optikou zásady retroaktivity *in mitius*, vedoucí ke stejnému závěru.

V této souvislosti žalobce odkázal na recentní rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 54/2017-37: „Změnou právní úpravy správního trestání v průběhu řízení se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2014, č. j. 6 A 126/2002-27 a uvedl, že: „... nelze trestat podle starého práva v době účinnosti práva nového, jestliže nová právní úprava konkrétní skutkovou podstatu nepřevzala; analogicky to platí i tehdy, jestliže nová úprava stanoví mírnější sankce za stejné jednání (např. nižší výměra pokuty).“ Skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla nová právní úprava převzala, pouze

terminologicky upravila pojmosloví, což je pouze výrazem trestní politiky státu, neboť i „Rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce“ (k tomu blíže viz rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002-27).

Ve věci posuzované Krajským soudem v Brně nebyly dány důvody pro zrušení rozhodnutí, neboť nedošlo k uplynutí prekluzivní doby ani při posuzování jejího běhu optikou nové právní úpravy. Krajský soud však jednoznačně vyjádřil a odůvodnil, proč je nutné aplikovat prekluzivní lhůty stanovené novou právní úpravou i na správní delikt provozovatele vozidla, k jehož spáchání a zahájení řízení o něm došlo před účinností nového zákona o přestupcích. Krajský soud takový závěr přitom učinil vypořádajíc § 112 odst. 2 nového zákona o přestupcích, na který žalovaný odkazuje.

Na okraj pak žalobce uvádí, že Krajský soud v Brně v závěru citovaného rozsudku nesprávně uvedl, že přerušením řízení počíná běžet nová, tříletá promlčecí doba, je však zjevné, že se jedná pouze o vadu v psaní, když jde o přestupek, za nějž lze uložit sankci, jejíž horní hranice nepřevyšuje 100 000 Kč [§ 30 písm. a) nového zákona o přestupcích].

11. Absence zjištění formy zavinění řidiče

Žalobce dále zastává názor, že rozhodnutí je nezákonné, neboť správní orgány nepostavily najisto, neprokázaly, ba ani netvrdily, že by protiprávní jednání řidiče bylo zaviněné.

Podle § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona, *Provozovatel vozidla za přestupek podle odst. 1 odpovídá, pokud porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona.*

Znakem přestupku je pak i jeho zavinění (§ 13 odst. 1 zákona o přestupcích).

Zavinění není zkoumáno v případě provozovatele vozidla (§ 125f odst. 3 silničního zákona). Nicméně, provozovatel je odpovědný jen za takové jednání řidiče, které vykazuje znaky přestupku, přičemž přestupek je ze své povahy *zaviněné protiprávní jednání*.

Z toho důvodu je možné žalobce trestat pouze tehdy, bylo-li jednání (nezjištěného) řidiče zaviněné; ať již v nedbalosti, nebo v úmyslu. Nicméně pokud jednání řidiče zaviněné nebylo, pak ani provozovatele není možné trestat, neboť takové jednání nevykazuje znaky přestupku.

Správní orgány však netvrdily ani neprokázaly, že jednání řidiče bylo zaviněné, ať už ve formě úmyslné, či alespoň nedbalostní. Z toho důvodu nelze činit jednoznačný závěr, že jednání řidiče bylo zaviněné, a tedy že vykazuje znaky přestupku.

Není-li však odůvodněno a postaveno na jisto zavinění, jde o nezákonnost rozhodnutí, neboť nelze činit jednoznačný závěr, že jde o jednání vykazující znaky přestupku. V tomto směru odkázal žalobce na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2018, č. j.

28 A 15/2016-46, „*krajský soud musel dále přisvědčit i namítané nepřezkoumatelnosti a v části nesrozumitelnosti správními orgány uvedené formy zavinění u předmětných přestupků. Správní orgán I. stupně ve výroku rozhodnutí uvedl, že žalobce porušil*

z nedbalosti ust. § 5 odst. 1 písm. a), § 6 odst. 8 písm. a) a úmyslně ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Proč a na základě jakých úvah dospěl k závěru o vyšší formě zavinění u porušení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, však neuvedl.“

Poslední žalobní námitka se týkala nesouhlasu žalobce a jeho právního zástupce se zveřejňováním osobních údajů žalobce a právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a návrh na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

2. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 10. 2018, č. j. JMK 141821/2018, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 25. 7. 2018, č. j. ODSČ-62092/17-59, kterým bylo rozhodnuto tak, že účastník jako provozovatel vozidla tovární značky X, RZ: X, v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci ulice Hlinky 31 v Brně dne 14. 9. 2015 v 11:43 hod. Řidič vozidla, který není znám, neoprávněně zastavil na chodníku. Tímto se dopustil správního deliktu (nyní přestupku dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinného ode dne 1. 7. 2017) dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.
3. Správní orgán účastníkovi uložil podle ust. § 125f odst. 3 ve spojení s ust. § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu, ve znění účinném v době spáchání, pokutu ve výši 1 500 Kč a podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení byla uložena povinnost nahradit státu náklady řízení ve výši 1 000 Kč, se splatností pokuty i nákladů řízení stanovenou na 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
4. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Je toho názoru, že on, jakož i správní orgán I. stupně při svém rozhodování postupovali zcela v souladu s platnou právní úpravou.
5. K jednotlivým žalobním bodům pak uvedl:
 - a) žalovaný v rozhodnutí uvedl, že neshledal důvod pro mimořádné snížení výše pokuty. Jako důvody žalobce uvádí materiální stránku přestupku řidiče, ta se však v tomto řízení vůbec neposuzuje. Ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu cíleně odkazuje jen na „znaky přestupku podle tohoto zákona“, tj. součástí skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla (formální znaky) nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu např. u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity,

právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků je dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o přestupku provozovatele vozidla (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, sp. zn. 3 As 114/2016).

- b) Určená částka byla stanovena v zákonném rozpětí. Výzva vydaná dle § 125h zákona není rozhodnutím ve smyslu správního řádu, a proto není možné proti výzvě použít žádný opravný prostředek (odkaz na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberci ze dne 29. 7. 2014, sp. zn. 58 A 4/2014).
- c) Způsob úhrady pokuty a náklady řízení, popř. s tím spojené další náklady, jsou zcela v dispozici žalobce.
- d) Neoprávněné zastavení je způsob neoprávněného užití.
- e) Na danou situaci se ust. § 66 odst. 4 „starého“ zákona o přestupcích nevztahuje. Účelově sdělená osoba řidiče, není podezřelá z přestupku a žalobce nemůže být ani jejím údajným jednáním dotčen.
- f) Odpovědnost za přestupek provozovatele je odpovědností objektivní, tudíž se forma zavinění nezkoumá. Dle ust. § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu se u odpovědnosti fyzické osoby nevyžaduje zavinění. Žalobce je podnikající fyzická osoba.
- g) Od 1. 7. 2017 došlo ke změně terminologie (viz § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb.), což žalovaný ve svém rozhodnutí reflektoval.
- h) Odkaz na § 10 silničního zákona bez uvedení konkrétního odstavce je s ohledem na ostatní skutečnosti, ale také dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu dostačující (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2016, sp. zn. 6 As 208/2016). Navíc ve výroku rozhodnutí je uvedeno doslovné znění § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.
- i) Zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017. Žalobce není oprávněn měnit datum účinnosti zákona.
- j) Žalovaný plně respektuje čl. 40 odst. 6 LZPS, který stanoví, že pozdější zákon se použije vždy, pokud to bude pro pachatele příznivější, což také dostatečně odůvodnil na str. 3 svého rozhodnutí. Novou právní úpravu týkající se zániku odpovědnosti obsaženou v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich lze rozdělit do dvou skupin:
 - § 112 odst. 2 tohoto zákona, který se vztahuje na přestupky (správní delikty spáchané do účinnosti tohoto zákona, tj. do 30. 6. 2017: „... Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“
 - § 30 písm. a) tohoto zákona, který se vztahuje na přestupky spáchané od účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. 7. 2017: „Promlčecí doba činí 1 rok.“

6. Vzhledem k tomu, že správní delikt/přestupek provozovatele byl spáchán před účinností zákona č. 250/2016 Sb., spadá do první skupiny, a nová právní úprava nebude pro pachatele příznivější, protože odkazuje na lhůty podle dosavadních právních předpisů.
7. K přijetí nové právní úpravy se také vyjádřil Nejvyšší správní soud, když uvedl, že vzhledem k přechodnému ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, není v případě spáchání přestupku provozovatele před účinností tohoto zákona nová právní úprava příznivější (rozsudek NSS ze dne 2. 10. 2017, sp. zn. 3 As 266/2016).
8. Krajský soud v Brně k tomuto uvedl, že nový přestupkový zákon na posouzení zániku odpovědnosti v nyní posuzované věci nic nemění (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 12. 2017, sp. zn. 62 A 104/2016). Správní orgány nemají na rozdíl od soudů možnost samy iniciovat incidenční přezkum ústavní konformity. Jsou pouze vázány zákonem, který aplikují.
 - k) Jednání řízení nebylo předmětem řízení, proto správní orgán ani nezjišťoval formu jeho zavinění.
 - l) Posouzení požadavku souvisejícího s publikací rozhodnutí ponechá žalovaný na krajském soudu.
9. Dle žalovaného napadené rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny naprosto dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce. Žalobce nebyl rozhodnutím žalovaného zkrácen na svých právech, a proto žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

10. **Žaloba není důvodná.**
11. Soud konstatuje, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
12. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
13. V dané věci žalobce podanou žalobou se domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
14. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**, přičemž se řídil následujícími úvahami.

15. K první žalobní námitce ohledně uložené sankce, soud uvádí, že s touto se neztotožňuje. Žalobce namítal zejména, že nebylo přihlédnuto k žádné polehčující okolnosti, kterou však byla ta skutečnost, že na chodníku zastavil pouze na jednu minutu za účelem vyložení nákladu, což vyplývá i z výroku prvostupňového rozhodnutí a navíc, že pro stejné přestupkové jednání nebyl žalobce nikdy dříve trestán a dále pak, že mělo být přihlédnuto k ust. § 44 zákon ač. 250/2016 Sb.
16. Soud však uvádí, že žádná polehčující okolnost zjištěna nebyla. Z oznámení o přestupku městskou policií vyplývá, že přestupkové jednání neznámé osoby (neustanoveného řidiče) bylo zjištěno v Brně na ulici Hlinky č. 31 dne 14. 9. 2015 v 11:43 hod. Z tohoto Oznámení nevyplývá, že vozidlo by na chodníku stálo pouze jednu minutu. Z popisu uvedeného přestupkového jednání nevyplývá, že by byl stanoven čas, po jak dlouhou dobu musí vozidlo na chodníku stát, aby bylo toto označeno za přestupkové jednání. V čase 11:43 hod., kdy bylo přestupkové jednání dne 14. 9. 2015 MP zjištěno, žádný vykládka zboží z pořízených fotografií v uvedený den a hodinu nevyplývá. Žádná polehčující okolnost zjištěna nebyla.
17. Dále, jak soud uvedl, žalobce namítá, že se žalovaný nezabýval tím, zda byly naplněny podmínky pro mimořádné snížení trestu pokuty podle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, přestože je povinen přihlížet k jejich naplnění ex offo.
18. V souvislosti s aplikací § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky krajský soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018-45, „(...) zákonodárce nekoncepoval institut mimořádného snížení výměry pokuty jako institut návrhový, je proto povinností správního orgánu zvážit, zda jsou dány důvody k postupu podle tohoto ustanovení. Tím totiž dojde k naplnění zásady zákonnosti trestání a zásady individualizace sankce. Zároveň však je třeba uvést, že se jedná o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu (...). Právní úpravu obsaženou v § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky a o mimořádném snížení výměry pokuty za přestupek by bylo v zásadě možné považovat za ustanovení, které je pro pachatele příznivější, než dříve platná právní úprava, která uložení pokuty pod dolní hranici sazby stanovené zákonem neumožňovala.“ V citovaném úryvku z judikátu Nejvyššího správního soudu je jednoznačně řečeno, že, ačkoliv musí správní orgány z moci úřední zvažovat aplikaci mimořádného snížení pokuty podle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, nejsou již povinny v odůvodnění rozhodnutí poznamenávat, z jakého důvodu nepřistoupily k aplikaci institutu mimořádného snížení pokuty.
19. Ustanovení § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky stanoví, že pokutu lze uložit v částce nižší, než je zákonem stanovena dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchá přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.

20. Předmětné ustanovení umožňuje mimořádně snížit výši pokuty pod dolní hranici stanovenou zákonem, jestliže by nejnižší možná výše pokuty stanovená zákonem byla i přesto v konkrétním případě nepřiměřeně přísná a zároveň musí být splněny podmínky pro využití jiných institutů.

Tvrzení žalobce, že samotná délka vedení řízení nasvědčuje tomu, že aplikace § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky byla případná, se však zdejší soud nepřiklonil. Skutečnost, že žalobce spáchal přestupek provozovatele vozidla pouze na principu objektivní odpovědnosti, aniž by mohly jednání či pohnutky řidiče ovlivnit, nelze bez dalšího považovat za relevantní důvody ke snížení pokuty pod zákonem stanovenou hranici, ale za standardní skutkové okolnosti, které jsou zákonem o provozu na pozemních komunikacích jako přestupek provozovatele vozidla postihovány. V řízení tak nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly mimořádné snížení pokuty z jiných důvodů stanovených v § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

21. Krajský soud odkazuje na vypořádání se Krajského soudu v Brně s námitkou neaplikace § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky v rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 73 A 1/2018-32: „V žalobě uváděné skutečnosti (nekonstatování přitěžujících okolností, preventivní charakter sankce, uložení sankce na spodní hranici) samy o sobě podle názoru soudu nenaplní důvody pro mimořádné snížení pokuty pod spodní hranici (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018-49). Bylo by možné uvažovat toliko o aplikaci § 44 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, nicméně samotná zvolená procesní obrana podle názoru soudu jasně diskvalifikuje žalobce z toho benefícia zákona, neboť z obsahu správního a soudního spisu je jasně patrná procesní strategie založená na obstrukcích a vyhýbání se odpovědnosti za přestupek, resp. správní delikt. Krajský soud má proto za to, že žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně nepochybil, když k mimořádnému snížení výše sankce nepřistoupili a toto své rozhodnutí více nerozváděli.“
22. Důvodná není ani další žalobní námitka, neboť z Výzvy provozovateli vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, je v souladu s ust. § 125h zákona o silničním provozu. Provozovateli vozidla byla určena k zaplacení částky 700 Kč, což byla částka určená úvahou správního orgánu, přičemž se jedná o částku, která je nižší, než sankce za uvedený přestupek stanovená zákonem. Z ničeho nevyplývá, že by se muselo jednat o částku, která by byla stanovena ve výši blokové pokuty, jak uvádí žalobce. Naopak stanovená částka, pokud by jí provozovatel vozidla zaplatil, byla pro něho příznivější než částka stanovená následně ve správním rozhodnutí. Nicméně soud zdůrazňuje, že v tomto případě rozhodně nebylo ze strany správního orgánu postupováno v rozporu s právními předpisy.
23. Stejně tak není důvodná námitka žalobce, že byl rozhodnutím správního orgánu omezován na způsob úhrady určené částky. Pokud by žalobce zaplatil jemu určenou částku jiným způsobem, např. na pokladně správního orgánu, nic by se nedělo, svou zákonnou povinnost by splnil i tímto způsobem.
24. Ani další žalobní námitka důvodná není.

25. Podle § 53 odst. 2 silničního zákona jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.
26. V daném případě bylo zcela jednoznačně prokázáno, že neustanovený řidič vozidla, jehož provozovatelem je žalobce, zastavil na chodníku. Chodník je zcela evidentně určen pouze pro chodce, jiní účastníci silničního provozu na pozemních komunikacích ho nesmějí používat. V daném případě se však stalo, že vozidlo zastavilo na chodníku a proto se jedná zcela evidentně o neoprávněné zastavení. Není tedy žádný rozpor mezi popisem skutku ve výroku prvostupňového rozhodnutí a právní kvalifikací.
27. Další žalobní námitka spočívá v tom, že žalobce namítal nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť přestupek nebyl odložen v souladu se zákonem. Podle § 125f odst. 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích platí, že obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt provozovatele vozidla projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
28. Správní orgán I. stupně dne 29. 12. 2015 zaslal žalobci výzvu k uhrazení částky 700 Kč za to, že s jeho vozidlem RZ: 7B7 4474 došlo dne 14. 9. 2015 v 11:43 hod. v Brně na pozemní komunikaci Hlinky 31 ke spáchání jednání mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, spočívajícího v porušení povinnosti stanovené v ust. § 53 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů tím, že neoprávněně užila chodníku nebo stezky pro chodce.
29. Žalobce byl vyzván k zaplacení částky 700 Kč, nebo sdělení totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.
30. Žalobce sdělil prostřednictvím zmocněnce ODVOZ VOZU s.r.o. totožnost a adresu řidiče – L. H. N., nar. X, trvale bytem X, doručovací adresa: X, zaměstnanec společnosti ODVOZ VOZU s.r.o., který dle sdělení přebírá poštu na adrese sídla společnosti Americká 11, Praha. Řidiči, který se měl přestupkového jednání dopustit, se nepodařilo doručit, neboť nemá schránku. Jak správním orgánům, tak také krajskému soudu je z řady jednání známo, že tato osoba je ze strany provozovatelů vozidel uváděna zcela účelově, této osobě na uvedenou adresu se ještě nikdy nepodařilo doručit.
31. Podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1999 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015 (dále jen „zákon o přestupcích“) správní orgán věc odloží, pokud nezjistí do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
32. Podle § 66 odst. 4 zákona o přestupcích, ve znění účinném do 30. 9. 2015, se rozhodnutí o odložení věci nevydává. O odložení věci se vyrozumí pouze poškozený. Žalobce nesplňuje kategorii poškozeného, neboť podle § 70 odst. 1 zákona o přestupcích se

poškozeným rozumí ten, komu byla přestupkem způsobena majetková škoda a kdo uplatnil nárok na její náhradu v řízení o přestupku, nebo u orgánu policie v trestním řízení, pokud věc byla postoupena správnímu orgánu k projednání a nejde o přestupek, který se projednává jen na návrh. Žalobci nebyla způsobena majetková škoda a ani neuplatnil nárok na její náhradu.

33. Citace § 66 odst. 4 zákona o přestupcích ve znění účinném od 1. 10. 2016, již žalobce použil v žalobě, byla zcela nepřipadná, neboť v době odložení řízení o přestupku takové znění neexistovalo a správní orgán I. stupně nebyl povinen o odložení věci vyrozumívat osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku.
34. V předmětném řízení tedy byly naplněny podmínky pro projednání správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť správní orgán nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, neboť nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Z uvedených důvodů je námitka žalobce o neodložení věci zcela nedůvodná.
35. Další žalobní námitka se týkala absence formy zavinění ve výroku rozhodnutí, avšak ani ta nebyla soudem shledána jako důvodná. Žalobce sice namítá, že povinnost uvést ve výroku rozhodnutí o přestupku formu zavinění ukládá nejen § 77 zákona o přestupcích, ale i § 93 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky, nicméně v předmětné věci probíhá řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a nikoli o přestupku. Správní orgány aplikovaly jako procesní předpis správní řád, nikoliv zákon o přestupcích, tudíž náležitosti výroku rozhodnutí upravoval § 68 odst. 2 správního řádu tak, že se ve výrokové části uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a označení účastníků podle § 27 odst. 1 správního řádu, ve výrokové části se dále uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popř. též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání. Z uvedeného je zřejmé, že ve výroku o správním deliktu nemusí být uvedena forma zavinění. Ke stejnému závěru dospěl také krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 2. 2019, č. j. 44 A 14/2018-36.
36. Krajský soud podotýká, že ani aplikace § 93 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky by nebyla správná. Podle § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky již zahájená řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních zákonů. Námitka žalobce na aplikaci § 77 zákona o přestupcích nebo § 93 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky tak není přípádná.
37. Dále žalobce brojil proti nedostatečné identifikaci porušení právní povinnosti, neboť správní rozhodnutí mělo obsahovat pouze odkaz na ust. § 10 silničního zákona bez uvedení příslušného odstavce.
38. K tomu soud v obecné rovině uvádí, že dle rozsudku NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 8 Afs 17/2012-375, popis skutku ve výroku rozhodnutí musí obsahovat „*skutkové okolnosti, které jsou právně významné z hlediska naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty správního*

deliktu, který je předmětem řízení. Jinými slovy, musí se jednat alespoň o natolik podrobný popis, aby byly naplněny požadavky jednoznačné identifikace skutku a srozumitelnosti tak, aby v popisu skutku byly uvedeny veškeré jeho zákonné znaky příslušné skutkové podstaty, a aby již z výroku napadeného rozhodnutí vyplývalo, jakým jednáním byl předmětný delikt spáchán.“ Tyto závěry bezpochyby platí i ve vztahu k popisu skutku, v němž je spatřován přestupek. Smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí, kterým je obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku, je přitom to, aby jeho jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním, a aby byly řádně vymezeny rozhodné okolnosti z hlediska posouzení překážky liti spence, dodržení zásady ne bis in idem, překážky věci rozhodnuté, z hlediska vymezení okruhu dokazování a pro zajištění práva na obhajobu (srov. rozsudky NSS ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014-48 či ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9As 290/2014-53).

39. Citované ustanovení je ve výroku prvostupňového rozhodnutí specifikováno takto: „[...] jako provozovatel vozidla tovární značky AUDI, RZ: 7B7 4474 v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu [...]“.
40. Ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu doslova stanovuje, že „Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“.
41. Žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 58/2014-31, a vyzdvihl pasáž „Skutečnost, že výrok rozhodnutí takto rozčleněn nebyl, by sama o sobě nemusela být takovou vadou způsobující nesrozumitelnost rozhodnutí, pokud by jednotlivé části popisu skutku bylo možné přiřadit ke konkrétním ustanovením, která byla tím kterým jednáním porušena, a ke konkrétním skutkovým podstatám jednotlivých přestupků. V daném případě však popis skutku s výčtem porušených zákonných ustanovení a s výčtem skutkových podstat přestupků nekoresponduje“.
42. S tímto závěrem se krajský soud plně ztotožňuje, ale je také třeba tyto závěry hodnotit ve světle konkrétního případu. Je pravdou, že v ust. § 10 zákona o silničním provozu je stanovena řada povinností, avšak nelze přisvědčit žalobci, že by odkaz na dotčené ustanovení, na které je navázáno přesné slovní vyjádření určitého odstavce, mělo být zhodnocené jako nedostatečné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 As 208/2016-37). Zdejší soud má za to, že výrok rozhodnutí naplnil veškeré požadované znaky. Výrok prvostupňového rozhodnutí sice neobsahuje přímý odkaz na přesný odstavec, ale tento odkaz je vyjádřen doslovným zněním, které nelze zaměnit s textací jiného odstavce téhož ustanovení. Žalobce tak nemůže mít žádných pochyb o právní kvalifikaci skutku, který mu je kladen za vinu.
43. Nejvyšší správní soud se ust. § 10 odst. 3 silničního zákona ve vazbě na formulaci výroku rozhodnutí o správním deliktu provozovatele motorového vozidla detailně zabýval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46, přičemž konstatoval:

„I. Správní orgán rozhodující o správním deliktu musí ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu.

II. Pokud správní orgán ve výrokové části rozhodnutí neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Ke zrušení rozhodnutí bude třeba přistoupit i tehdy, nebude-li chybějící ustanovení zmíněno ani v odůvodnění rozhodnutí.“

44. Správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce jako provozovatel motorového vozidla v rozporu s ust. § 10 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Dále ale uvedl, že porušení pravidel silničního provozu vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, bylo zjištěno na pozemní komunikaci Hlinky 31 v Brně dne 14. 9. 2015, v 11:43 hod. Uvedeným se žalobce měl dopustit správního deliktu (nyní přestupku) dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
45. V nyní posuzované situaci je ve výroku prvostupňového rozhodnutí uvedeno jednak ust. § 10 zákona o silničním provozu a zároveň i ust. § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, přičemž je zde uvedeno ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.
46. Ve výroku prvostupňového rozhodnutí je uvedena norma, která měla být porušena řidičem motorového vozidla, a je uvedena i norma, dle které by mohl být řidič sankcionován, zároveň je kromě právní kvalifikace jednání ve výroku popsáno místo, čas a způsob spáchání deliktního jednání a v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně jsou podrobně uvedeny důvody na to navazující. Uvedené žalobní námitky proto nejsou důvodné.
47. Důvodnou není ani další námitka žalobce.
48. Z obsahu správního spisu vyplývá, že k deliktnímu jednání došlo dne 14. 9. 2015, 29. 12. 2015 byla žalobci adresována výzva dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno 25. 7. 2018. Z uvedeného vyplývá, že k deliktnímu jednání a zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (8. 6. 2017) došlo ještě za účinnosti zákona o silničním provozu před novelizací provedenou s účinností od 1. 7. 2017 v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky. Deliktní jednání žalobce v období od jeho spáchání do 1. 7. 2017 naplňovalo skutkovou podstatu správního deliktu a zcela správně bylo správními orgány za správní delikt označeno. Zároveň ale o tomto jednání žalobce nebylo rozhodnuto do 1. 7. 2017 a poté, co vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, se dle § 112 odst. 1 uvedeného zákona na přestupky a

dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

49. Případ žalobce tak spadá do přechodného období, kdy se na deliktní jednání má hledět jako na přestupek ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky, ale zároveň se má odpovědnost za deliktní jednání posoudit podle dosavadního právního předpisu, a to jako odpovědnost za jiný správní delikt. Jestliže správní orgán I. stupně označil deliktní jednání jako správní delikt (nyní přestupek), označil ho fakticky zcela správně, ačkoliv se může toto vyjádření jevit jako obtížně srozumitelné. Důvod k tomuto označení jasně vyjádřil odkazem na § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v záhlaví svého rozhodnutí.
50. Soud se zcela ztotožňuje s hodnocením žalovaného, že správní orgán v úvodu rozhodnutí vysvětlil důvod použití shora uvedeného spojení, i s jeho odkazem na § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Dlužno pouze doplnit, že pro trestnost jednání žalobce není v souvislosti se změnou přestupkového práva primárně podstatné, jak správní orgány terminologické změny v případech věcí posuzovaných v přechodném období přesně provedou, nýbrž to, zda zůstala zachována trestnost jimi sankcionovaných jednání. V této otázce soud porovnáním znění skutkových podstat před a po účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky dospěl k závěru, že skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla nová právní úprava převzala, pouze terminologicky upravila pojmosloví, což je pouze výrazem trestní politiky státu. Naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla zůstalo z pohledu správního práva trestným. Pouze z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považovány za přestupky bez toho, aby předmětné chování provozovatele vozidla přestalo být sankcionováno a považováno za protizákonné.
51. Žalobce v další části žaloby zpochybňuje otázku objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, tedy to, zda s ohledem na přijetí novely zákona o silničním provozu č. 183/2017 Sb., bylo znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla i zavinění, neboť dle jeho názoru tato novela, která ukotvila objektivní odpovědnost provozovatele vozidla při spáchání přestupku, nabyla účinnosti až dne 13. 7. 2017. Pokud by v mezidobí od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 mělo být, jak tvrdí žalobce, znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla dle ust. § 125f zákona o silničním provozu i zavinění, jednalo by se o úpravu pro žalobce příznivější, neboť jeho zavinění nebylo ze strany správních orgánů zkoumáno. Krajský soud shledal tuto námitku nedůvodnou.
52. Zákon o odpovědnosti za přestupky, stejně jako zákon č. 183/2017 Sb., nabyt účinnosti dnem 1. 7. 2017. Počátek účinnosti byl na toto datum stanoven zákonodárcem, jak je patrné z příslušných ustanovení těchto zákonů. Zákon č. 183/2017 Sb. byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 28. 6. 2017, legisvakanční lhůta byla zákonodárcem stanovena kratší než obvyklých 15 dnů. Dle znění důvodové zprávy byla účinnost stanovena shodně jako účinnost zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Ust. § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce

mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o Sbírce zákonů“), sice větou první stanoví, že pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti 15dnem po vyhlášení, druhá věta téhož odstavce však umožňuje stanovit lhůtu kratší, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, nejdříve však dnem vyhlášení zákona. Podmínka vyhlášení zákona před nabytím účinnosti byla v případě zákona č. 183/2017 Sb. splněna. Není na soudu, aby zkoumal, zda důvody, pro které zákonodárce stanovil dřívější počátek účinnosti uvedeného zákona, byly ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů, skutečně dány. K této otázce se shodně vyjádřil již NSS v rozsudku ze dne 25. 4. 2018, č. j. 8 As 201/2017-39. V uvedeném rozsudku i v předchozích rozsudcích ze dne 2. 10. 2017, č. j. 3 As 266/2016-28, či ze dne 22. 11. 2017, č. j. 1 As 305/2017-32, Nejvyšší správní soud jednoznačně vycházel z toho, že u správního deliktu provozovatele motorového vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu, ve znění do 30. 6. 2017, byla koncipována objektivní odpovědnost, a rovněž u přestupku provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu není s účinností od 1. 7. 2017 dle § 125f odst. 3 uvedeného zákona vyžadováno zavinění. Pozdější právní úprava tak nebyla pro žalobce příznivější, a to ostatně nejen v otázce zavinění, ale v žádném směru (viz rozsudek NSS ze dne 22. 11. 2017, č. j. 1 As 305/2017-32). Z tohoto pohledu jsou proto žalobcem zmiňované okolnosti týkající se předání vozidla řidiči, který se s vozidlem měl dopustit přestupkového jednání, při posouzení odpovědnosti za porušení povinnosti stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nerozhodné.

53. K této námitce krajský soud uzavírá, že zákon o odpovědnosti za přestupky, zákon č. 251/2016 Sb. i zákon č. 183/2017 Sb., nabyly účinnosti dne 1. 7. 2017. Není důvod pro aplikaci pro žalobce příznivější úpravy, podle které mělo být zkoumáno zavinění provozovatele vozidla, neboť taková úprava nikdy účinná nebyla.
54. V této souvislosti je s ohledem na trvající objektivní odpovědnost zcela bezvýznamné tvrzení žalobce, že odmítá, že by údajný správní delikt zavinil, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení silničního zákona jeho vozidlem předešel.
55. Dále žalobce namítal, že odpovědnost za spáchaný delikt zanikla. Správní orgány měly aplikovat ustanovení o prekluzi podle zákona o odpovědnosti za přestupky, podle něhož promlčecí doba činí 1 rok. Právní skutečností, kterou došlo k přerušení promlčecí doby, bylo vydání rozhodnutí o přestupku.
56. Stěžejní otázkou je, zda na (nyní) přestupek provozovatele vozidla aplikovat § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a dostát zásady použití nové, pro pachatele příznivější právní úpravy.
57. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 8. 10. 2018 (prvostupňové rozhodnutí 25. 7. 2018) a žalobci bylo doručeno dne 10. 10. 2018, pravomocným se tedy stalo po účinnosti nového přestupkového zákona. Jak již krajský soud shora uvedl, ke dni 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky, i zákon č. 251/2017, a také zákon č. 183/2017 Sb. Druhý z uvedených zákonů měl přitom zásadní dopad i na § 125e a § 127f zákona o silničním provozu, kdy v případě ustanovení § 125e vypustil, mj. ustanovení týkající se lhůt pro zánik odpovědnosti pachatele, a § 125f modifikoval v tom směru, že již nehovoří o právnické nebo fyzické osobě a správním deliktu, ale o provozovateli vozidla a

přestupku. Skutková podstata přestupku provozovatele vozidla však zůstala totožná, včetně zachování objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby a možné sankce.

58. Dle § 29 písm. a) ve spojení s § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby, která činí 1 rok. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku a přerušuje se, mj. oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným (přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová). Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní.
59. Na první pohled by se tak mohlo zdát, že je v důsledku změny právní úpravy a v duchu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod nutno aplikovat za užití zásady *analogia legis* příslušná ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, která stanoví zánik odpovědnosti za přestupek po uplynutí promlčecí doby, která činí 1 rok.
60. Žalobce spáchal přestupek v době účinnosti úpravy, která stanovovala zánik odpovědnosti právnické osoby za správní delikt, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Právní úprava účinná v době rozhodování žalovaného a krajského soudu stanoví obecnou promlčecí lhůtu pro projednání přestupku (což zahrnuje i zahájení řízení) jednoletou. V případě aplikace obecné úpravy promlčecí doby u přestupku, i přes skutečnost, že se doba přerušila oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným, a do promlčecí doby se nezapočítala doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní, by v posuzované věci musel krajský soud přistoupit ke zrušení rozhodnutí, neboť by došlo k zániku odpovědnosti, neboť promlčecí doba 1 rok uplynula před samotným zahájením správního řízení (řízení zahájeno dne 8. 6. 2017). Nicméně právní úprava zániku odpovědnosti za přestupky účinná od 1. 7. 2017 se na projednávanou věc neaplikuje, ani tato námitka proto není důvodná.
61. V této věci totiž nemá být užitá analogie ve vztahu k § 29 a násl. zákona o přestupcích, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle silničního zákona. Jinak řečeno, je nutno posuzovat novější právní úpravu zániku trestnosti správního deliktu a následně přestupku provozovatele vozidla pouze v rámci zákona o silničním provozu. I Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 10. 2017 k tomuto uvedl, že „*není ani z věcných důvodů na místě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu (byť je jím fyzická osoba nepodnikající) svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti ve smyslu § 20 odst. 1 přestupkového zákona. Popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto typu deliktu a jeho subsidiární povahu [...] [p]oužití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je představa nepřijatelná.*“ Byť se v nyní posuzované věci krajský soud, na rozdíl od Nejvyššího správního soudu v citovaném rozhodnutí, nezabývá otázkou přestupku fyzické osoby, lze citovaný závěr NSS vztáhnout také na případ, kdy nová právní úprava neobsahuje explicitně vymezenou lhůtu pro zánik odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla, jak je tomu v nyní projednávané věci.

62. Navíc zákon o odpovědnosti za přestupky v přechodných ustanoveních § 112 odst. 2, mj. uvádí, že ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
63. Vzhledem k tomuto ustanovení a skutečnosti, že nová právní úprava není pro žalobce příznivější, neboť doba, po kterou lze čin stíhat, nepatří mezi aspekty, které jsou zkoumány při hodnocení příznivosti nové právní úpravy, se § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017 uplatní vůči jednání žalobce i po vstupu zákona o odpovědnosti za přestupky a souvisejících zákonů v účinnost. K zániku odpovědnosti žalobce proto nedošlo, neboť řízení bylo zahájeno ve lhůtě 2 let ode dne, kdy se správní orgán o spáchání tehdy správního deliktu dozvěděl (dozvěděl se 11. 5. 2016, jak vyplývá z podacího razítka).
64. Ani další žalobní námitka – absence zjištění formy zavinění řidiče – důvodná není. Pokud jde o tento druh přestupku provozovatele vozidla (dříve správní delikt), u tohoto typu přestupku správní orgán nezjišťuje formu zavinění řidiče, když na tomto místě soud zdůrazňuje, že to ani není možné, neboť provozovatel vozidla sdělil jméno, příjmení a adresu řidiče, který měl zaparkovat na chodníku, přičemž se jedná vysloveně o tvrzení účelové, když na uvedenou adresu se označenému řidiči nedá doručit a to nejenom v tomto řízení, ale v celé řadě jiných řízení stejného typu, jak vyplývá nejenom z činnosti správních orgánů, ale i soudů. Tato námitka tedy důvodná není.
65. Pokud pak jde o poslední žalobní námitku, týkající se anonymizace rozhodnutí, zdejší soud ve věci odkazuje na vyslovený právní názor Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017-145, se kterým se ztotožňuje. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení uvedl, že zveřejňování a anonymizace rozhodnutí tohoto soudu se řídí § 39 Směrnice č. 9/2011, Kancelářský a spisový řád Nejvyššího správního soudu, účinné od 1. 1. 2012. Podle odst. 1 písm. a) citovaného ustanovení anonymizaci podléhá u fyzických osob jméno, příjmení, bydliště, datum narození, rodné číslo, citlivé údaje podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, jakož i veškeré další údaje, podle nichž by bylo fyzickou osobu možno identifikovat. Z uvedeného plyne, že jméno ani adresa žalobce nejsou v anonymizované verzi rozhodnutí zveřejňovány. Inicialy žalobce nejsou podle zdejšího soudu v daném případě údajem, podle kterého by bylo možné žalobce identifikovat, a proto není důvodu, aby nebyly zveřejněny. Ve vztahu ke zveřejnění údajů o advokátovi lze odkázat na odst. 3 citovaného ustanovení, podle kterého anonymizaci zejména nepodléhají: b) údaje o právnických osobách soukromého nebo veřejného práva; jména a příjmení členů jejich statutárních orgánů (odstraní se pouze případné údaje soukromého charakteru vztahující se k těmto osobám), d) jména a příjmení zástupců účastníků řízení a zástupců osob zúčastněných na řízení, vyjma jmen a příjmení zákonných zástupců a obecných zmocněnců, e) jména a příjmení advokátů, státních zástupců, notářů, soudních exekutorů, znalců, tlumočnicků a daňových poradců, nejsou-li účastníky řízení.

66. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl např. v rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012-29 (jakkoliv se rozsudek týkal poskytování informací, argumenty v něm vyslovené lze přiměřeně použít také v této věci), jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Pokud jsou uvedena v souvislosti s jeho působností, pro kterou byla do veřejně přístupného seznamu zapsána (zde v souvislosti s výkonem advokacie a zastupování klienta před soudem), nejedná se bez dalšího o chráněné údaje, které by bylo nezbytné anonymizovat. Tím spíše takovým údajem nejsou iniciály advokáta a jeho sídlo, které je již ze své povahy údajem veřejným. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že způsob, jakým zdejší soud standardně zveřejňuje anonymizované verze svých rozhodnutí, neporušuje ani v této věci právo na ochranu osobních údajů či soukromí žalobce anebo Mgr. Václava Voříška. Pokud se Mgr. Václav Voříšek cítí být „*sekundárně viktimizován*“, je-li spojován se způsobem, jakým vykonává advokacii, nelze příčiny takových jeho domněnek spojovat se skutečností, že soudy zcela v souladu s platnými právními předpisy zveřejňují ve svých rozhodnutích jeho údaje, vystupuje-li v postavení advokáta a zástupce účastníka řízení.
67. Krajský soud na základě shora uvedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
68. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. února 2020

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.